

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas Nr.LV 90000048152, Pils iela 16, Sigulda, Siguldas novads, LV-2150
tālrunis: 67970844, e-pasts: pasts@sigulda.lv
www.sigulda.lv
SIGULDĀ

Sociālo un veselības jautājumu komitejas sēdes protokols

2022.gada 15.novembrī, plkst. 14.00

Nr.10

Sēdi vada:

Sociālās komitejas priekšsēdētāja:

Eva Viļķina

Sēdē piedalās:

Sociālās komitejas locekļi:

Zane Berdinska

Zane Segliņa

Erlends Eisaks

Sēdē nepiedalās:

Sociālās komitejas locekļi

Jānis Zilvers

Pieaicinātās personas:

Juridiskās pārvaldes juriste

Inese Lazdāne

Izglītības pārvaldes vadītāja

Inga Reķe

Sociālā dienesta vadītājas vietniece

Lelde Apine

Sociālā dienesta sociālās Palīdzības nodaļas vadītāja

Ilze Pavasare

Sociālā dienesta sociālo Pakalpojumu nodaļas vadītāja

Ineta Balode

Sēdi protokolē:

Sociālā dienesta jurista palīgs

Alla Medvedjeva

Sēdes sākums plkst.: 14:00

Darba kārtība:

1. Par sociālā dienesta lēmuma apstrīdējumu;
2. Par Siguldas novada pašvaldības domes saistošo noteikumu "Grozījums Siguldas novada pašvaldības domes 2021.gada 4.novembra saistošajos noteikumos Nr.24 "Par Siguldas novada pašvaldības brīvprātīgas iniciatīvas pabalstiem" apstiprināšanu;
3. Par dzīvojamās platības izīrēšanu speciālistam;
4. Par brīvprātīgas iniciatīvas pabalstu ilgstošas sociālās aprūpes jomā.

1. § Par Sociālā dienesta lēmuma apstrīdējumu

Ziņo: Juridiskās pārvaldes juriste I.Lazdāne

[1] Siguldas novada pašvaldībā (turpmāk – *pašvaldībā*) 2022.gada 10.oktobrī saņemts [E.K.] (turpmāk – *iesniedzēja*) 2022.gada 7.oktobra iesniegums, kurā lūgts *pašvaldībai* atjaunot nokavēto sūdzības iesniegšanas termiņu un atcelt *pašvaldības* Sociālā dienesta 2022.gada 22.augusta lēmumu Nr.25-22/54 par atteikumu izmaksāt bērna piedzimšanas pabalstu un izdot satura ziņā citādu administratīvo aktu, ar kuru tiek nolemts izmaksāt [E.K.] vienreizēju bērna piedzimšanas pabalstu 50% apmērā.

Iesniegumā minēts, ka *Pašvaldības* Sociālais dienests savu atteikumu piešķirt bērna piedzimšanas pabalstu, pamatojusi ar to, ka viena bērna vecāka, proti, *iesniedzējas*, deklarētā dzīvesvieta Siguldas novada administratīvajā ir mazāka kā 12 (divpadsmit) mēnešus pirms bērna piedzimšanas dienas, bet otrs vecāks (bērna tēvs) nav deklarēts Siguldas novada administratīvajā teritorijā. *Iesniedzējas* ieskatā - atteikums izmaksāt *iesniedzējai* bērna piedzimšanas pabalstu, nav pamatots, jo *iesniedzējas* kopējais deklarētās dzīvesvietas termiņš ar pārtraukumiem Siguldas novadā ir gandrīz septiņi gadi. *Iesniedzēja* skaidro, ka *pašvaldības* saistošo noteikumu Nr.24 “*Par Siguldas novada pašvaldības brīvprātīgas iniciatīvas pabalstiem*” 7.punktā nav noteikta 12 mēnešu termiņa nepārtrauktība, proti, nav noteikts, ka deklarētās dzīvesvietas termiņam pirms bērna dzimšanas ir jābūt nepārtrauktam un vienlaikus ne mazāk kā 12 mēnešu garumā.

[2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.panta pirmo daļu izskata lietu vēlreiz pēc būtības daļā, uz kuru attiecas *iesniedzējas* iebildumi. Izvērtējot *iesniegumā* minēto un *pašvaldības* rīcībā esošos informāciju, **konstatēts:**

[2.1] ar *Sociālā dienesta lēmumu* atteikts [E.K.] bērna piedzimšanas pabalsts, jo viena vecāka pamata dzīvesvieta deklarēta Siguldas novada administratīvajā teritorijā mazāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pirms bērna dzimšanas dienas, otrs vecāks nav deklarēts Siguldas novada administratīvajā teritorijā;

[2.2] tā kā *iesniedzēja* uzskata, ka *pašvaldības* Sociālā dienesta atteikums izmaksāt *iesniedzējai* bērna piedzimšanas pabalstu nav pamatots, tā ar 2022.gada 7.oktobra iesniegumu vērsusies *pašvaldībā*, lūdzot atcelt *pašvaldības* Sociālā dienesta 2022.gada 22.augusta lēmumu Nr.25-22/54 un izdot satura ziņā citādu administratīvo aktu, ar kuru tiek nolemts izmaksāt [E. K.] vienreizēju bērna piedzimšanas pabalstu 50% apmērā;

[2.3] saskaņā ar Fizisko personu reģistra datiem [E.K.] meita [M.K.] dzimusi 2022.gada 11.augustā. [M.K.] pirmreizējā dzīvesvieta deklarēta 2022.gada 15.augustā īpašumā [...], Siguldas novadā. Bērna tēva [E.K.] deklarētā dzīvesvieta no 2020.gada 1.decembra ir [...], Cēsu novadā. Savukārt bērna mātes - *iesniedzējas* deklarētā dzīvesvieta no 2022.gada 30.janvāra ir īpašumā [...], Siguldas novadā. Līdz tam *iesniedzējas* dzīvesvieta no 2020.gada 2.decembra bija deklarēta ārpus Siguldas novada, proti, [...], Cēsu novadā. Minētā informācija parāda, ka pēc pārdeklarēšanās uz Siguldas novada teritoriju *iesniedzējai* dzīvesvieta Siguldas novada teritorijā deklarēta mazāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pirms meitas dzimšanas dienas (proti, 7 mēnešus).

[3] Ievērojot *iesniedzēja* iesniegumā norādīto, lietā izšķirams jautājums par to, vai *Sociālajam dienestam* bija pamats atteikt vienreizējā bērna piedzimšanas pabalsta piešķiršanu dēļ tā, ka *iesniedzējas* dzīvesvieta deklarēta Siguldas novada administratīvajā teritorijā mazāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pirms bērna dzimšanas dienas. Ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus, izdarot uz to pamata šīs lietas juridisko izvērtējumu, **secināts:**

Saeima 1994.gada 19.maijā pieņēma likumu „Par pašvaldībām”, kas stājās spēkā 1994.gada 9.jūnijā. Šā likuma 43.panta trešajā daļā likumdevējs noteicis, ka pašvaldības dome var pieņemt saistošos noteikumus arī, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi. Pamatojoties uz citētajā tiesību normā ietvertu deleģējumu Siguldas novada *pašvaldības* dome uz brīvprātīgas iniciatīvas pamata 2021.gada 4.novembrī izdevusi saistošos noteikumus Nr.24 “*Par Siguldas novada pašvaldības brīvprātīgas iniciatīvas pabalstiem*” (turpmāk – *saistošie noteikumi*), ar kuriem cita starpā noteikta kārtība kādā *pašvaldība*

piešķir vienreizēju bērna piedzimšanas pabalstu. *Saistošo noteikumu* 9. punkts noteic, ka tiesības saņemt bērna piedzimšanas pabalstu par katru, vienās dzemdībās, dzimušu bērnu 50% apmērā no noteiktās pabalsta summas ir, ja tikai viens no bērna vecākiem ne mazāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pirms bērna dzimšanas deklarējis savu pamata dzīves vietu Siguldas novadā, un bērna dzīvesvieta pirmreizēji ir deklarēta Siguldas novadā. *Pašvaldības* domei, kā noteikumu izdevējs, ietverot šādu nosacījumu, nav bijis nodoms summēt deklarēšanās laika periodus Siguldas novada teritorijā personām, kuras pēc savas brīvas izvēles pārcēlušās dzīvot kādu laika periodu citas pašvaldības administratīvajā teritorijā. Attiecīgi, lai saskaņā ar *saistošajiem noteikumiem* varētu saņemt pabalstu par vienās dzemdībās dzimušu bērnu 50 % apmērā no pabalsta summas, viens no nosacījumiem noteikts, ka vienam no bērna vecākiem jābūt deklarētam Siguldas novada teritorijā ne mazāk kā 12 mēnešus pirms bērna dzimšanas dienas. Kā secināms no lietā esošās informācijas, *iesniedzēja* neatbilda šim nosacījumam, jo *iesniedzējai* dzīvesvieta Siguldas novada teritorijā deklarēta tikai 7 mēnešus pirms meitas [M.K.] dzimšanas dienas.

Saistošie noteikumi neparedz tiesības izmaksāt pabalstu personām, kuras nav izpildījušas deklarēšanās nosacījumu pabalsta saņemšanai. Līdz ar to *pašvaldības* domei nav tiesiska pamata lemt par pabalsta izmaksu *iesniedzējai*. *Sociālais dienests* arī līdzīgos apstākļos nav piešķīris bērna piedzimšanas pabalstu personām, kuras savu dzīvesvietu Siguldas novadā deklarējušas mazāk kā 12 mēnešus pirms bērna piedzimšanas.

[4] Ņemot vērā iepriekš norādīto un pamatojoties uz *APL* 81.panta otrās daļas 1.apakšpunktu, *pašvaldības* domes 2021.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.3 „Siguldas novada pašvaldības nolikums” 119.2.apakšpunktu, 122.punktu, **atklāti balsojot ar 4 (četrām) balsīm par** (Eva Viļķina, Zane Berdinska, Zane Segliņa, Erlends Eisaks), **pret – nav, atturas – nav, Sociālo un veselības jautājumu komiteja nolemj:**

1. atstāt negrozītu *Sociālā dienesta* 2022.gada 22.augusta lēmumu Nr.25-22/54 „Par [E.K.] *iesnieguma izskatīšanu*”;
2. atteikt [E.K.] piešķirt vienreizējo bērna piedzimšanas pabalstu 50 % apmērā;
3. virzīt jautājumu izskatīšanai domes sēdē.

2. §

Par Siguldas novada pašvaldības domes saistošo noteikumu “Grozījums Siguldas novada pašvaldības domes 2021.gada 4.novembra saistošajos noteikumos Nr.24 “Par Siguldas novada pašvaldības brīvprātīgas iniciatīvas pabalstiem” apstiprināšanu

Ziņo: Juridiskās pārvaldes juriste I.Lazdāne

Pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu, **atklāti balsojot ar 4 (četrām) balsīm par** (Eva Viļķina, Zane Berdinska, Zane Segliņa, Erlends Eisaks), **pret – nav, atturas – nav, Sociālo un veselības jautājumu komiteja nolemj:**

1. apstiprināt Siguldas novada pašvaldības domes saistošos noteikumus “Grozījums Siguldas novada pašvaldības domes 2021.gada 4.novembra saistošajos noteikumos Nr.24 “Par Siguldas novada pašvaldības brīvprātīgas iniciatīvas pabalstiem”” pielikumā pievienotajā redakcijā;
2. saistošos noteikumus un paskaidrojuma rakstu nosūtīt atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai;
3. virzīt jautājumu izskatīšanai domes sēdē.

3. §

Par dzīvojamās platības izīrēšanu speciālistam

Ziņo: Izglītības pārvaldes vadītāja I.Reķe

Siguldas novada pašvaldībā (turpmāk – pašvaldība) 2022.gada 23.augustā ir saņemts [A.P.] (turpmāk – iesniedzēja) iesniegums ar lūgumu piešķirt dienesta dzīvokli Siguldā, pamatojoties uz Siguldas novada pašvaldības domes 2021.gada 22.decembra saistošajiem noteikumiem Nr.35 “Par kārtību, kādā pašvaldība izīrē dzīvojamo telpu speciālistam”.

2022.gada 23.augustā no [N.B.] ir saņemts iesniegums ar lūgumu izīrēt iesniedzējai dienesta dzīvokli uz darba pienākumu veikšanas laiku [...]. Iesniegumā norādīts, ka iesniedzēja, veicot darba pienākumus, nodrošinās mācību procesu [...] mācīšanās pamatizglītības 2.posma izglītojamajiem Jāņem vērā, ka [...] trūkums vēl arvien ir aktuāls novada izglītības iestādēs, tai skaitā, Siguldas [...]. Iesniedzēja ir jaunais speciālists, kurš atbilst Siguldas novada pašvaldības domes 2021.gada 22.decembra saistošajos noteikumos Nr.35 “Par kārtību, kādā pašvaldība izīrē dzīvojamo telpu speciālistam” izvirzītajām prasībām, lai pretendētu uz pašvaldības piešķirto dzīvojamo platību uz laiku, kamēr speciālists ir darba tiesiskajās attiecībās ar Siguldas novada pašvaldību un veic ar valsts vai pašvaldības funkciju nodrošināšanu saistītu uzdevumu jomā, kurā konstatēts nepietiekams kvalificētu speciālistu nodrošinājums. [...] Darba līgums ar iesniedzēju noslēgts 2022.gada 22.augustā.

Izvērtējot pašvaldības rīcībā esošo informāciju un normatīvajos aktos noteikto, konstatēts:

1. likuma “Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” III¹ nodaļas 21.¹ panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka pašvaldībai piederošu vai tās nomātu dzīvojamo telpu, kurai pašvaldības dome noteikusi speciālistam izīrējamās dzīvojamās telpas statusu, pašvaldība ir tiesīga izīrēt speciālistam, kas veic ar valsts vai pašvaldības funkciju nodrošināšanu saistītu pārvaldes uzdevumu jomā, kurā konstatēts nepietiekams kvalificētu speciālistu nodrošinājums. Savukārt minētā likuma 21.² panta otrā daļa noteic, ka kārtību, kādā pašvaldība izīrē dzīvojamo telpu speciālistam, nosaka pašvaldība savos saistošajos noteikumos;
2. kārtība, kādā pašvaldība izīrē dzīvojamo telpu kvalificētam speciālistam, noteikta pašvaldības domes 2021.gada 22.decembrī apstiprinātajos saistošajos noteikumos Nr.35 “Par kārtību, kādā pašvaldība izīrē dzīvojamo telpu speciālistam” (prot. Nr.15, §1). Atbilstoši šo noteikumu:
 - 2.1. 2.4.punktam, ar pašvaldības funkciju nodrošināšanu saistītu pārvaldes uzdevumu viena no jomām, kuru veikšanai nepieciešami speciālisti, ir izglītība;
 - 2.2. 3.1.punktam, ar pašvaldības funkciju nodrošināšanu saistītu pārvaldes uzdevumu jomā, kuru veikšanai nepieciešami speciālisti, dzīvoklis var tikt izīrēts personai, kura strādā pašvaldības administrācijā, pašvaldības iestādē [...];
 - 2.3. 7.3.3.apakšpunktam, speciālistam ir tiesības pretendēt uz palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā gadījumā, kad speciālista pastāvīgā dzīvesvieta saskaņā ar pašvaldības Sociālā dienesta vērtējumu nav dzīvošanai atbilstoša ilglaicīgam patvērumam. Lai izvērtētu dzīvojamās platības atbilstību Ministru kabineta noteikumos paredzētajām būvniecības un higiēnas prasībām Sociālais dienests vērtējuma sniegšanai pieaicina pašvaldības Būvvaldes pārstāvi.
- 14.11.2022. ir saņemts Siguldas novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītājas K.Freibergas Iesniedzējas Dzīvojamās platības izvērtējums, kurā konstatēts, ka sadzīves apstākļi divām māsasimniecībām ir ļoti šauri un neatbilstoši bērnu pamatvajadzību nodrošināšanai.
- 2.4. 8.punktam, dzīvoklis var tikt izīrēts darbiniekiem uz darba tiesisko attiecību laiku, bet ne ilgāk kā uz trim gadiem. Ja pēc trim gadiem speciālists nav zaudējis tiesības īrēt dzīvokli, speciālistam ir tiesības lūgt pagarināt dzīvokļa īres līguma termiņu, mēnesi pirms speciālistam izīrētā dzīvokļa īres līguma termiņa beigām, iesniedzot pašvaldībai iesniegumu un darba devēja piekrišanu. Šajā gadījumā pašvaldības domei ir tiesības lemt par īres līguma

pagarināšanu ne vairāk kā līdz trīs gadiem, papildus atkārtoti izvērtējot speciālista atbilstību noteikumu 7. punkta prasībām. Savukārt atbilstoši noteikumu 9.1. punktam pilsētas teritorijā dzīvojamo telpu īres līguma termiņš, ieskaitot līguma termiņa pagarinājumus, nevar pārsniegt 6 gadus;

3. saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem un Iedzīvotāju reģistra datiem ne iesniedzējai, ne arī ar viņu dzīvojošiem ģimenes locekļiem ([...]) nav citas piederošas dzīvojamās telpas Siguldas novada administratīvajā teritorijā, kā arī nav saistošo noteikumu 7.4.apakšpunktā noteiktās parādsaistības pret pašvaldību, tās iestādēm un pakalpojumiem, kurus pašvaldība piesaistījusi iepirkuma ietvaros.

Ievērojot iepriekš minēto un, pamatojoties likuma “Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” 21.¹ panta pirmās daļas 2.punktu un otro daļu, 21.² panta pirmo un otro daļu, 21.³ panta pirmo daļu, Pašvaldības domes 2021.gada 22.decembra saistošo noteikumu Nr.35 “Par kārtību, kādā pašvaldība izīrē dzīvojamo telpu speciālistam” (prot. Nr.15, §1) 6.punktu, 7.3.3.apakšpunktu, 8.punktu un 9.1.apakšpunktu, atklāti balsojot **ar 4 (četrām) balsīm par** (Eva Viļķina, Zane Berdinska, Zane Segliņa, Erlends Eisaks), **pret – nav, atturas – nav, Sociālo un veselības jautājumu komiteja nolemj:**

1. izīrēt [A.P.] dzīvojamās telpas [...], dz. [...], Siguldā, Siguldas novadā, uz darba tiesisko attiecību laiku [...], bet ne ilgāk kā turpmākos 3 (trīs) gadus;
2. vienlaikus ar [A.P.] dzīvojamo telpu lietošanas tiesības tiek piešķirtas šādiem ģimenes locekļiem (bērniem) [...].
3. uzdot Teritorijas attīstības pārvaldes Īpašumu pārvaldības nodaļai sagatavot dzīvojamo telpu īres līgumu un nodrošināt tā noslēgšanu;
4. virzīt jautājumu izskatīšanai domes sēdē.

4. §

Par brīvprātīgas iniciatīvas pabalstu ilgstošas sociālās aprūpes jomā

Ziņo: Sociālā dienesta sociālo Pakalpojumu nodaļas vadītāja Ineta Balode

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu, 2021.gada 4.novembrī Siguldas novada pašvaldība izdevusi Saistošos noteikumus Nr.24 “Par Siguldas novada pašvaldības brīvprātīgas iniciatīvas pabalstiem” (turpmāk – Saistošie noteikumi), kuri nosaka brīvprātīgas iniciatīvas pabalstu veidus, apmērus, piešķiršanas kārtību un to personu loku, kurām ir tiesības saņemt Saistošajos noteikumos minētos pabalstus.

Pašvaldība savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi īstenot savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav citu institūciju kompetencē un ja šādu darbību neierobežo citi likumi.

Sociālās aprūpes jomā rodas situācijas, kad tuvinieks, kuram ir grūtības aprūpēt sevi, ir jāievieto ilgstošas sociālās aprūpes iestādē. Par uzturēšanos ilgstošas aprūpes iestādē maksā klients un starpību piemaksā likumiskais apgādnieks normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Īstenojot tiesības realizēt brīvprātīgas iniciatīvas, būtu jāgroza Saistošie noteikumi un jāparedz finansiāls atbalsts par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieaugušām personām.

Sociālais dienests ir veicis informācijas apkopojumu par brīvprātīgās iniciatīvas pabalstiem citās pašvaldībās un secinājis, ka vairākas pašvaldības paredz šādu pabalsta veidu un ir noteikušas to piešķiršanas kārtību. Sociālais dienests izstrādājis priekšlikumu atbalsta veidam, nosakot ka materiālu atbalstu saņem pakalpojuma saņēmēja apgādnieks, ja pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta nepārtraukti vismaz 12 mēnešus pirms pakalpojuma pieprasīšanas ir bijusi Siguldas novada teritorijā, nevērtējot apgādnieka pensiju un par pakalpojumu sedzot ne vairāk kā 200 euro mēnesī.

Deputāts Erlends Eisaks debatēs izsaka priekšlikumu – piešķirt pabalstu klientam, nevērtējot saņēmēja apgādnieka ienākumus un deklarēto dzīvesvietu, bet vērtēt vienīgi klienta deklarēto dzīvesvietu, kas bijusi pēdējos 12 mēnešus pirms pakalpojuma pieprasīšanas.

Ņemot vērā iepriekšminēto un pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu, atklāti balsojot **ar 3 (trīs) balsīm par** (Eva Viļķina, Zane Berdinska, Zane Segliņa), **1 (viens) pret** (Erlends Eisaks), **atturas – nav, Sociālo un veselības jautājumu komiteja nolemj:**

1. atbalstīt jauna pašvaldības brīvprātīga iniciatīvas pabalsta veidu: “Pabalsts ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma apmaksai”, nosakot šādus kritērijus pabalsta saņemšanai:
 - 1.1. pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta Siguldas novada administratīvajā teritorijā ir ne mazāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pirms pakalpojuma pieprasīšanas;
 - 1.2. pakalpojuma saņēmējam pēc sociālā darbinieka izvērtējuma noteikts 3.vai 4.aprūpes līmenis;
 - 1.3. netiek izvērtēti pakalpojuma saņēmēja apgādnieka ienākumi, lai noteiktu apgādnieka pienākumu maksāt par klientam nodrošināto pakalpojumu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā;
 - 1.4. pašvaldība maksā starpību starp ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma cenu un pakalpojuma saņēmēja veikto samaksu par pakalpojumu – ne vairāk kā 200 euro mēnesī.
2. Uzdot Sociālajam dienestam sagatavot nepieciešamos grozījumus Saistošajos noteikumos.

Sēde slēgta plkst.: 14:40

Komitejas locekļi:

E.Viļķina

Z.Berdinska

Z.Segliņa

E. Eisaks

Protokolēja

A.Medvedjeva